

Силабус курсу:

ОХОРОНА ПРАЦІ В ГАЛУЗІ (на залізничному транспорті)

Ступінь вищої освіти:	Магістр
Спеціальність:	273 «Залізничний транспорт»
Рік підготовки:	1
Семестр викладання:	весняний
Кількість кредитів ЄКТС:	1,5
Мова(-и) викладання:	українська
Вид семестрового контролю	екзамен

Автор курсу та лектор:

к.т.н., доц., Тарасов Вадим Юрійович

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
доцент кафедри хімії та охорони праці

Посада

tarasov@snu.edu.ua

електронна адреса

+38-050-904-55-49

Телефон

Месенджер

414НК, за розкладом

консультації

Викладач лабораторних занять:*

Чумак Валентина Олександрівна

вчений ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я та по-батькові
асистент кафедри хімії та охорони праці

посада

електронна адреса

телефон

месенджер

414НК, за розкладом

консультації

Анотація навчального курсу

Цілі вивчення курсу:

Головна мета – формування у здобувачів вищої освіти умінь та компетенцій для забезпечення ефективного управління охороною праці та поліпшення умов праці з урахуванням досягнень науково-технічного прогресу та міжнародного досвіду, а також в усвідомленні нерозривної єдності успішної професійної діяльності з обов'язковим дотриманням усіх вимог безпеки праці у галузі захисту людей та навколишнього середовища

Метою лекційних занять за дисципліною є забезпечення достатнього рівня теоретичних знань, необхідних для вирішення професійних задач діяльності, пов'язаних з забезпеченням життя, здоров'я і працездатності під час роботи.

Метою практичних занять за дисципліною є набуття знань та навичок роботи з основними методами збереження здоров'я та працездатності виробничого персоналу, організації заходів з профілактики виробничого травматизму та професійної захворюваності, закріплення теоретичних знань, проведення досліджень алгоритмів і формулювання особистих висновків, формування самостійності мислення, розвиток дослідницьких вмінь.

Метою самостійної роботи за дисципліною є систематизація і закріплення отриманих теоретичних знань і практичних навичок студентів; формування вмінь використовувати нормативну і спеціальну літературу; розвиток пізнавальних здібностей.

Результати навчання:

Знання: основних методів взаємодії людини з навколишнім середовищем у повсякденній діяльності, основ фізіології і раціональних умов праці; можливих ризиків.

Вміння: ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності; керувати технологічними процесами у відповідності з посадовими обов'язками, забезпечувати технічну безпеку виробництва в сфері своєї професійної діяльності; визначати можливі ризики, забезпечувати особисту безпеку та безпеку інших людей у сфері професійної діяльності.

Передумови до початку вивчення:

Базові знання та уявлення з питань безпеки життєдіяльності, взаємодії людини з навколишнім середовищем у повсякденній діяльності, основ фізіології і раціональних умов праці, анатомо-фізіологічних наслідків впливу на людину небезпечних, шкідливих і вражаючих факторів, захисту персоналу, населення.

Мета курсу (набуті компетентності)

Мета викладання дисципліни полягає у формуванні знань та умінь здійснювати аналіз умов праці, виробничого обладнання, технологічних процесів з метою виявлення небезпечних і шкідливих виробничих факторів розробки заходів і засобів по створенню безпечних і здорових умов праці.

Вивчення даного навчального курсу призначене для формування, удосконалення та розвитку у здобувача вищої освіти наступних компетентностей:

- Здатність вирішувати поставлені задачі, демонструючи розуміння необхідності дотримання професійних і етичних стандартів високого рівня, а також правових рамок, що мають відношення до функціонування об'єктів залізничного транспорту України, зокрема питання персоналу, здоров'я, безпеки і ризику (у тому числі екологічного ризику)

Структура курсу

№	Теми	Години (ЛК/ЛБ/ПЗ)	Стислий зміст	Інструменти і завдання
1	Законодавство в галузі охорони праці та організації безпечних умов праці	2/0/0	Законодавчі та нормативно-правові акти України з охорони праці в галузі. Основні вимоги до побудови і функціонування системи управління охороною праці	Участь в обговоренні; Тести
2	Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві	2/0/0	Розслідування та облік нещасних випадків, хронічних професійних захворювань і отруєнь на виробництві. Розслідування нещасних випадків. Спеціальне розслідування нещасних випадків. Розслідування професійних захворювань.	Участь в обговоренні; Тести; Індивідуальні завдання

3	Аналіз умов праці у галузі за показниками шкідливості та небезпечності чинників виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу	4/6/0	Загальні вимоги безпеки в галузі. Вимоги безпеки під час експлуатації основного технологічного обладнання, при підготовці сировини та при виробництві продукції. Вимоги безпеки до розміщення обладнання та утримання робочих місць. Забезпечення безпеки контрольно-вимірювальних приладів, автоматизованих систем управління, сигналізації та зв'язку	Участь в обговоренні; Тести; Індивідуальні завдання
4	Актуальні проблеми охорони праці в наукових дослідженнях	2/0/0	Вимоги безпеки до лабораторних приміщень та обладнання для наукових досліджень. Організація наукових досліджень та основні наукові проблеми в галузі охорони праці.	Участь в обговоренні; Тести; Індивідуальні завдання
5	Пожежна безпека	4/2/0	Основні поняття та значення пожежної безпеки. Теоретичні основи горіння. Пожежовибухонебезпечність об'єктів. Система попередження пожеж	Участь в обговоренні; Тести; Індивідуальні завдання

Рекомендована література

Базова

1. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці / В.Ц. Жидецький, В.С. Джигирей, О.В. Мельников – Львів : Афіша, 2001 – 350 с.
2. Охорона праці / [В.П. Кучерявий, Ю.Є. Павлюк, А.Д. Кузик [та інші]] ; за ред. В. Кучерявого. – Львів : Вид-во "Оріяна-Нова", 2007 – 368 с.
3. Практикум із охорони праці / В.Ц. Жидецький, В.С. Джигирей, В.М. Сторожук [та інші]; за ред. В.Ц. Жидецького. – Львів : Афіша, 2000 – 352 с.
4. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці / В.Ц. Жидецький – Львів : УАД, 2006 – 336 с.
5. Закон України «Про охорону праці».
6. Кодекс законів про працю України.
7. Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я».
8. Закон України «Про пожежну безпеку».
9. Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку».
10. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення».
11. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».
12. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».
13. Закон України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».
14. Постанова Кабінету Міністрів України від 25.08.2004 р. № 1112 «Деякі питання розслідування та ведення обліку нещасних випадків, професійних захворювань і аварій на виробництві».
15. НПАОП 0.00-4.03-04 «Положення про Державний реєстр нормативно-правових актів з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 08.06.2004 р. № 151.
16. НПАОП 0.00-4.09-07 «Типове положення про комісію з питань охорони праці підприємства». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 55.

17. НПАОП 0.00-4.11-07 «Типове положення про діяльність уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці». Наказ Держгірпромнагляду від 21.03.2007 р. № 56.

18. НПАОП 0.00-4.12-05 «Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.

19. НПАОП 0.00-4.15-98 «Положення про розробку інструкцій з охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 29.01.1998 р. № 9.

20. НПАОП 0.00-4.21-04 «Типове положення про службу охорони праці». Наказ Держнаглядохоронпраці від 15.11.2004 р. № 255.

21. НПАОП 0.00-4.33-99 «Положення щодо розробки планів локалізації та ліквідації аварійних ситуацій і аварій. Наказ Держнаглядохоронпраці від 17.06.1999 р. № 112.

22. НПАОП 0.00-6.03-93 «Порядок опрацювання та затвердження власником нормативних актів про охорону праці, що діють на підприємстві». Наказ Держнаглядохоронпраці від 21.12.1993 р. № 132.

23. НПАОП 0.00-6.13-05 «Порядок організації державного нагляду за охороною праці та гірничого нагляду в системі Держнаглядохоронпраці України». Наказ Держнаглядохоронпраці від 30.03.2004 р. № 92.

Додаткова література

1. ДБН В.2.5-28-2006 «Природне і штучне освітлення».

2. ДСанПіН 3.3.6.096-2002 Державні санітарні норми і правила при роботі з джерелами електромагнітних полів

3. ДСН 3.3.6.037-99 Санітарні норми виробничого шуму, ультразвуку та інфразвуку.

4. ДСН 3.3.6.039-99 Державні санітарні норми виробничої загальної та локальної

5. НПАОП 0.00-8.24-05 «Перелік робіт з підвищеною небезпекою». Наказ Держнаглядохоронпраці від 26.01.2005 р. № 15.

6. Перелік робіт, де є потреба у професійному доборі. Наказ МОЗ України та Держнаглядохоронпраці України від 23.09.1994 р. № 263/121.

7. Гігієнічні нормативи ГН 3.3.5-8-6.6.1-2002 «Гігієнічна класифікація праці за показниками шкідливості та небезпечності факторів виробничого середовища, важкості та напруженості трудового процесу». Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 27.12.2001 № 528.

8. Перелік професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 р. № 559.

9. Директива Ради Європейських Співтовариств 89/391/ЕЕС «Про впровадження заходів, що сприяють поліпшенню безпеки й гігієни праці працівників».

10. Конвенція МОП 187 «Про основи, що сприяють безпеці й гігієні праці».

11. Державна служба України з надзвичайних ситуацій – <http://www.dsns.gov.ua/>

12. Державна служба України з питань праці (Держпраці) - <http://dsp.gov.ua/>.

13. Фонд соціального страхування України – <http://www.fssu.gov.ua/>

Оцінювання курсу

За повністю виконані завдання студент може отримати визначену кількість балів:

Інструменти і завдання	Кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Присутність на заняттях та засвоєння лекційного матеріалу за темами	75	-
Присутність на заняттях (у період настановної сесії) та своєчасне виконання самостійних практичних завдань у межах тем	-	60
Іспит (тест)	25	40
Разом	100	100

Шкала оцінювання студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Плагіат та академічна доброчесність:

Дотримання академічної доброчесності за курсом ґрунтується на внутрішньо-університетській системі запобігання та виявлення академічного плагіату. До основних вимог за курсом віднесено - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Перевірка текстів на унікальність здійснюється однаковими для всіх здобувачів засобами: – за допомогою програмного забезпечення Unicheck і засобів системи MOODLE; за Internet-джерелами – за допомогою програми Antiplagiarism.net.

Завдання і заняття:

Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку здобувачі зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача. Здобувач вищої освіти має право на оскарження результатів оцінювання.

Поведінка в аудиторії:

Курс передбачає індивідуальну та групову роботу. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. На аудиторні заняття слухачі мають з'являтися вчасно відповідно до діючого розкладу занять, яке міститься на сайті університету. Під час занять усі його учасники мають дотримуватися вимог техніки безпеки.